

Socijalna ekonomija i primat vrednosti nad profitom

MODUL I

Ovaj modul je osmišljen kako bi učesnicima pruži znanje o vrednostima i principima socijalne ekonomije i pripremio ih za širok spektar obrazovnih, radnih i preduzetničkih prilika, kao i aktivnosti i inicijativa na nivou zajednice. Konkretno, kroz ovaj modul, učesnici će naučiti šta razlikuje subjekte socijalne ekonomije od drugih preduzetnika, malih i srednjih preduzeća (MSP) i kompanija, u pogledu ciljeva, upravljanja, principa, vrednosti, koncepta, uticaja, misije itd.

POČETAK

O OVOM KURSU

Ovaj kurs je jedan od rezultata projekta **Bolje sarađujte!**.

Projekat Bolje sarađujte!, obrazovanje kroz i do vrednosti društvene / ekonomije kao načina jačanja društva, je projekat koji povezuje oblasti obrazovanja i društvenog preduzetništva kroz različite aktivnosti. Njegov cilj je da poveća kapacitet kompanija koje posluju u oblasti socijalne ekonomije za sprovođenje obrazovnih aktivnosti u oblasti društvenog preduzetništva i time da efikasno odgovore na izazove savremenog sveta, kao i da poveća inicijativu i preduzetništvo kod mladih i njihovo efikasno uključivanje u društveni i profesionalni život zajednica.

Broj projekta: 2023-1-PL01-KA220-YOU-000158100

Finansiran od strane Evropske unije. Stavovi i mišljenja izraženi su, međutim, samo stavovi autora i ne odražavaju nužno stavove Evropske unije ili Evropske agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Evropska unija ni EACEA ne mogu biti odgovorni za njih.

Kurs Bolje sarađujte!

1

SE i primat vrednosti nad
profitom

2

SE i nejednakosti

3

SE i lokalni razvoj

4

SE i digitalna
transformacija

5

SE i starenje društva

6

SE i klimatske
promene

UVOD

Modul 1: Socijalna ekonomija i primat vrednosti nad profitom

Filozofija socijalnog preduzetništva daje prioritet društvenim i ekološkim vrednostima u odnosu na maksimizaciju profita i razmatra poslovne modele koji su i ekonomski i društveno održivi, čineći ih adekvatnom alternativom tradicionalnim poslovnim modelima koji su fokusirani na konkurenciju, akumulaciju profita i individualni uspeh

Na kraju ovog modula bićete:

- spremni da razumete vrednosti socijalne ekonomije, zaštite životne sredine i dalje unapredite svoje veštine i znanja o društvenom uticaj
- motivisani da razmotrite socijalno preduzetništvo kao alternativu i održivu opciju za samozapošljavanje i stvaranje vrednosti

POČETAK

Ali prvo... Proverimo koliko već znate!

**„Socijalna ekonomija stavlja prioritet na ljude a ne na profit“
- da li je ova izjava tačna**

Tačno

Netačno

Пошаљи

→ Sledeće

Pogledajte ovaj video da biste dobili kratak pregled o tome šta je socijalna ekonomija!

„Termin 'socijalna ekonomija' odnosi se na sve poslovne aktivnosti koje nisu samo vođene snažnom društvenom misijom, već su i namenjene ekonomskoj održivosti. To uključuje zadruge, neprofitne organizacije, fondacije i društvena preduzeća, obuhvatajući širok spektar aktivnosti. Ciljevi organizacija socijalne ekonomije uglavnom su stvaranje dobara i pružanje usluga (uključujući mogućnosti zapošljavanja) svojim članovima ili zajednici, kao i ostvarivanje opštih interesa kao što su zaštita životne sredine. Na ovaj način, organizacije socijalne ekonomije teže ostvarivanju dobiti za ljude a nesamo za investitora ili vlasnika.“

Evropska fondacija za poboljšanje uslova života i rada

„Dobrobit čoveka kao pojedinca i kao člana zajednice krajnji je cilj ekonomije“
- Papa Jovan Pavle II

Vrednosti i principi socijalne ekonomije

Socijalna ekonomija podrazumeva i primenjuje sledeće principe:

zagovaranje i primena principa solidarnosti i odgovornosti

prioritet stavlja na pojedinca i društvene ciljeve a ne na kapital

spaja interes članova korisnika i opšti interes

demokratska kontrola od strane članova

dobrovoljno i otvoreno članstvo

autonomija i nezavisnost upravljanja u odnosu na vlasti

višak se prvenstveno koristi za projekte održivog razvoja, koji su u interesu članova i društva

Vrednosti i principi društvene ekonomije

Društvena ekonomija značajno doprinosi nekim važnim društvenim principima:

Socijalna ekonomija teži da razume, zagovara i utiče na strukturalne promene ili otklanjanje sistemskih prepreka koje sprečavaju napredak. To zahteva šire razumevanje mera politike i procesa koji utiču na marginalizovane kategorije ljudi, kao i razumevanje podsticajnog okruženja koje je neophodno da bi se socijalna ekonomija razvijala i unapređivala.

Socijalna ekonomija pozitivno doprinosi trima stubovima održivog razvoja (socijalnom, ekonomskom i ekološkom). Takođe podstiče dugoročno pružanje pomoći i održiviju inkluziju.

Socijalna ekonomija ulaže u ljude, njihove kapacitete i kreativnost, osnažuje ih posebnu pažnju usmeravajući na najugroženije. Takođe podstiče saradnju, svest i angažovanje unutar zajednice.

Socijalna ekonomija promovira dostojne uslove rada i adekvatne zarade, kao i pružanje prilagođenih rešenja za svoje zaposlene. Ona ulaže u veštine i sposobnosti pojedinca, istovremeno uzimajući u obzir njegovu trenutnu situaciju. Ovakav pristup osnažuje ljude na njihovom putu ka samostalnosti, samoodrživosti i jačanju samopouzdanja.

Socijalna ekonomija podstiče dijalog među različitim akterima. Ona jača odnose između stanovnika, lokalne zajednice i šireg društva, istovremeno promovišući kolektivnu odgovornost.

Prioritetnim usmeravanjem na društvene ciljeve, socijalna ekonomija doprinosi rješavanju društvenih, ekonomskih i ekoloških potreba u društvu na inovativan način. Ona može odgovoriti na potrebe koje su privatni ili javni sektor zanemarili ili nedovoljno adekvatno riješili.

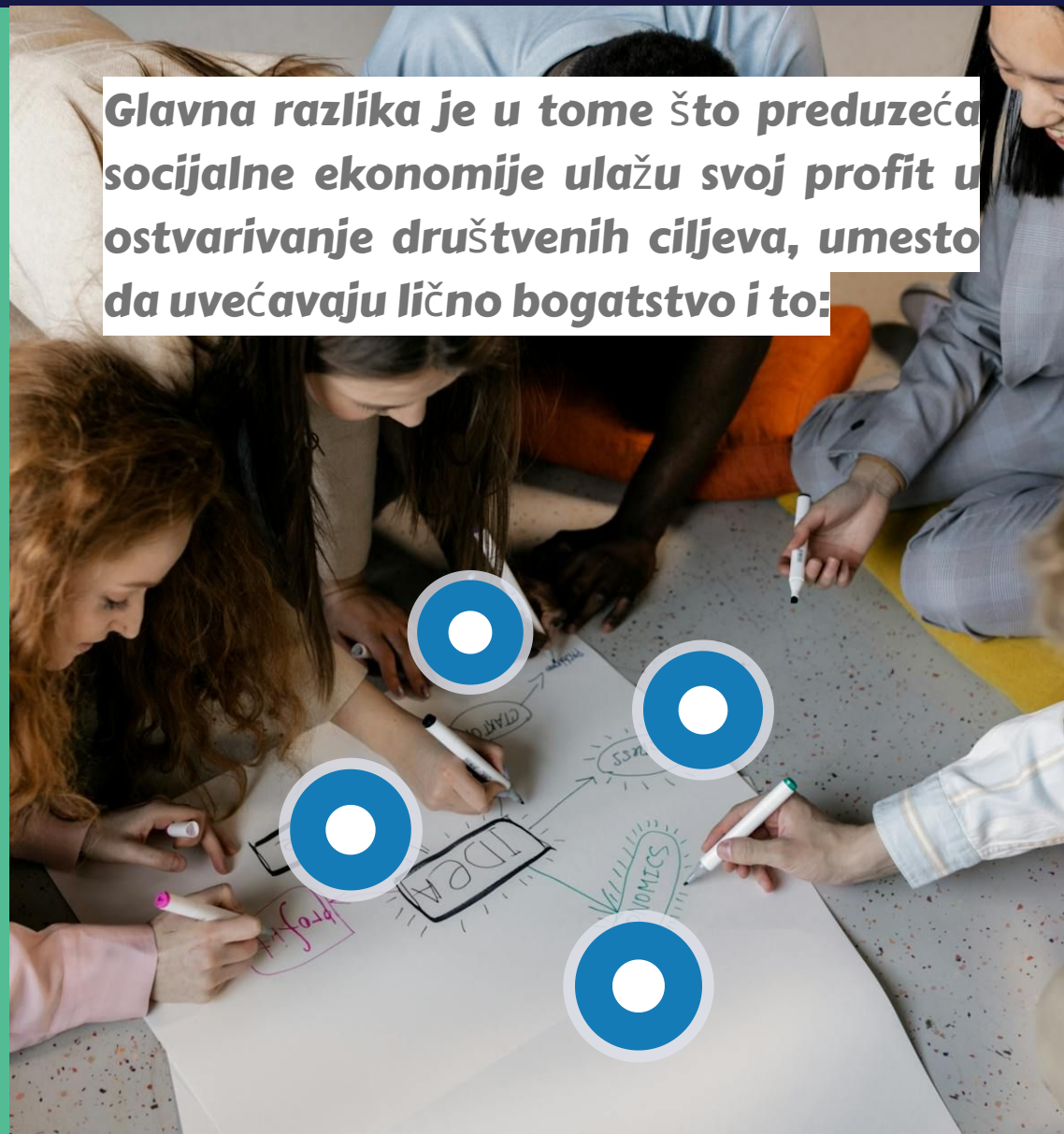
Zašto je socijalna ekonomija potrebna i bitna

Preduzeća socijalne ekonomije stavljaju ljude ispred profita - ulažu u ljude, njihove kapacitete i kreativnost, i osnažuju ih kroz stvaranje kvalitetnih radnih mesta i pružanje obrazovanja.

ISTOVREMENO

Preduzeća socijalne ekonomije imaju za cilj ostvarivanje profita. Ona posluju prema tržišnoj logici, pružaju robu i usluge i teže zadovoljstvu svojih korisnika.

Glavna razlika je u tome što preduzeća socijalne ekonomije ulažu svoj profit u ostvarivanje društvenih ciljeva, umesto da uvećavaju lično bogatstvo i to:

Zbog toga što je tehnologija veliki deo svakodnevnog života. Ona utiče na poslove, obrazovanje, zdravstvenu zaštitu, pa čak i na način na koji učestvujemo u našim zajednicama. Internet i digitalni alati pomažu ljudima da pronađu prilike, ostanu informisani i olakšaju život. Ali ako su neki ljudi isključeni, oni propuštaju sve te beneficije.

Stvaranje digitalno uključivog sveta zahteva timski rad. Škole, biblioteke, preduzeća i vlade sve igraju ulogu u tome da osiguraju ljudima tehnologiju, veštine i podršku koja im je potrebna. Ne postoji jedno rešenje za sve — različite zajednice zahtevaju različite strategije zasnovane na njihovim jedinstvenim izazovima i resursima.

Zašto je društvena ekonomija važna i potrebna?

Kompleksna je, ali možete

profesionalno raditi i zarađivati u sektoru socijalnih preduzeća

graditi karijeru koja vam omogućava da zarađujete dok radite nešto smisleno i vredno

Socijalna ekonomija, izvan perspektive brige, aktivira prakse recipročnosti, a istovremeno stvara i društvenu i ekonomsku vrednost, jer:

O snažuje pojedince

Zajednice postaju inkluzivnije i kohezivnije

Inovativne ideje utiču na dobrobit cele zajednice

Tradicionalna ekonomija

Tradicionalna ekonomija stavlja snažan fokus na finansijski uspeh i vrednost za akcionare, često nauštrb društvenih i ekoloških faktora.

Socijalna ekonomija

Socijalna ekonomija daje prioritet društvenom uticaju, etičkim praksama, uključivanju svih aktera i dugoročnoj održivosti, s ciljem stvaranja vrednosti koja prevazilazi samo finansijsku dobit.

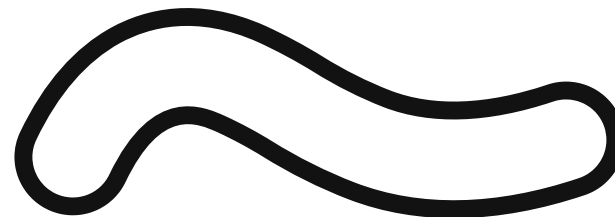
NASPRAM

Kviz

**Testirajmo stečena
znanja!**

Koji su od navedenih ključni principi socijalne ekonomije?

Ignorisanje
etičkih aspekata

Minimiziranje
društvenog
uticaja

Isticanje saradnje
i zajedničkog
delovanja

Stavljanje profita
iznad svega

Пошаљи

Koji od sledećih nisu ciljevi Socijalne ekonomije?

Podsticanje saradnje i zajedničkog delovanja u rešavanje društvenih izazova.

Usklađivanje poslovnih praksi sa etičkim vrednostima i principima

Maksimiziranje bogatstva i profitabilnosti zainteresovanih strana.

Promovisanje održivosti životne sredine i odgovornog upravljanja resursima

Pošalji

Promovisanje empatije i tolerancije osnovna je karakteristika

Tradicionalne ekonomije

Socijalne ekonomije

Пошаљи

Sledeće vrednosti i principe prevuci u odgovarajuće kvadrate u zavisnosti od toga da li se odnose na tradicionalnu ili socijalnu ekonomiju

tradicionalna ekonomija

socijalna ekonomija

Maksimizacija profita – primarni cilj je maksimizacija profita za akcionare

Konkurencija – preduzeća često agresivno konkurišu jedni drugima za tržišni udeo i profit

Društveni uticaj – fokusira se na stvaranje pozitivnog društvenog i ekološkog uticaja pored finansijske održivosti

Saradnja i zajednočko delovanje

Efikasnost i produktivnost – naglasak je na maksimizaciji efikasnosti i produktivnosti radi povećanja profita

Gledanje dugoročno - uzimajući u obzir posledice svojih postupaka po društvo, životnu sredinu i buduće generacije.

Prioritet akcionara – interesi akcionara se stavljaju iznad interesa drugih učesnika

Vrednost za zainteresovanje strane – uzima u obzir potrebe i interese svih učesnika, uključujući zaposlene, kupce, zajednice i životnu sredinu

Etičke prakse – vrednuju se etički aspekti kao što su poštjeni uslovi rada, održivost životne sredine i transparentnost

Tačni odgovori

tradicionalna ekonomija

Efikasnost i produktivnost – naglasak je na maksimizaciji efikasnosti i produktivnosti radi povećanja profita

Prioritet akcionara – interesi akcionara se stavljaju iznad interesa drugih učesnika

Maksimizacija profita – primarni cilj je maksimizacija profita za akcionare

Konkurencija – preduzeća često agresivno konkurišu jedni drugima za tržišni udeo i profit

socijalna ekonomije

Društveni uticaj – fokusira se na stvaranje pozitivnog društvenog i ekološkog uticaja pored finansijske održivosti

Saradnja i zajednočko delovanje

Vrednost za zainteresovanje strane – uzima u obzir potrebe i interese svih učesnika, uključujući zaposlene, kupce, zajednice i životnu sredinu

Etičke prakse – vrednuju se etički aspekti kao što su poštteni uslovi rada, održivost životne sredine i transparentnost

Gledanje dugoročno - uzimajući u obzir posledice svojih postupaka po društvo, životnu sredinu i buduće generacije.

Sledeće ciljeve prevuci u odgovarajuće kvadrate u zavisnosti od toga da li se odnose na tradicionalnu ili socijalnu ekonomiju

tradicionalna ekonomija

socijalna ekonomija

Maksimizacija bogatstva akcionara i profitabilnosti

Povećanje tržišnog udela i konkurentske prednosti

Usaglašavanje poslovnih praksi sa etičkim vrednostima i principima

Stvaranje pozitivnog društvenog uticaja, poput stvaranja radnih mesta, razvoja zajednice i socijalne inkluzije

Povećanje efikasnosti i produktivnosti radi ostvarivanja profita

Promovisanje održivosti životne sredine i odgovornog upravljanja resursima

Ostvarivanje kratkoročnih finansijskih ciljeva

Tačni odgovori

tradicionalna ekonomija

Maksimizacija bogatstva akcionara i profitabilnosti

Povećanje tržišnog udela i konkurentske prednosti

Povećanje efikasnosti i produktivnosti radi ostvarivanja profita

Ostvarivanje kratkoročnih finansijskih ciljeva

socijalna ekonomija

Usaglašavanje poslovnih praksi sa etičkim vrednostima i principima

Stvaranje pozitivnog društvenog uticaja, poput stvaranja radnih mesta, razvoja zajednice i socijalne inkluzije

Promovisanje održivosti životne sredine i odgovornog upravljanja resursima

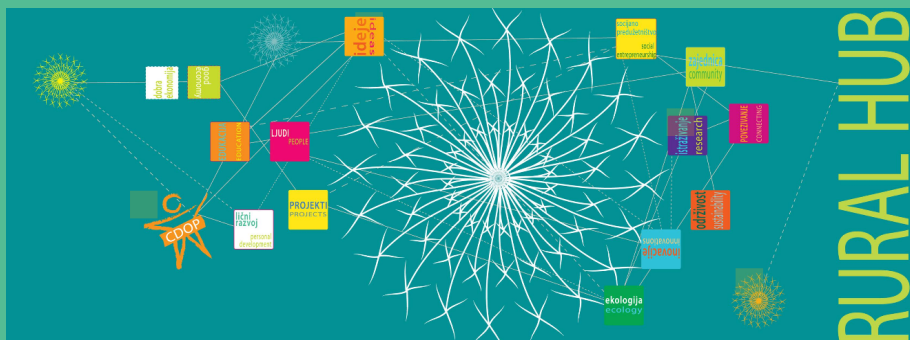

Inspirišite se onima koji to već rade!

Otkrijte neke projekte koji su implementirali nove strategije i inovacije u oblasti socijalnog preduzetništva

CENTAR ZA SOCIJALNO ODGOVORNO PREDUZETNIŠTVO - CDOP

CDOP je sigurna kuća za "lude" ideje koje menjaju svet nabolje!

MISJA

CILJEVI

Čestitamo! Završili ste modul!

Sada ste stekli bolje razumevanje o tome na koji način socijalna ekonomija može pomoći u davanju prioriteta vrednostima nad profitom. Prepoznajući ove mogućnosti, spremni ste da osmišljavate i sprovedite projekte sa značajnim društvenim uticajem.

Šta smo naučili

- Ključne termine vezane za socijalnu ekonomiju i primat vrednosti nad profitom u organizacionim kontekstima.
- Promovisanje "mindseta" socijalne ekonomije i pristupa vođenog vrednostima na radnom mestu i u društvu/zajednici, uključujući postavljanje merljivih ciljeva usmerenih na društveni uticaj i etičke prakse
- Prepoznavanje ključne uloge liderstva u zagovaranju primata vrednosti i društvenog uticaja, kao i razumevanje kako uspostaviti kulturu koja prioritizuje ove principe „odozgo na dole“.
- Definisanje razlika između tradicionalne i socijalne ekonomije u smislu vrednosti, principa i ciljeva.
- Sposobnost izgradnje svesti o uticaju prihvatanja vrednosti socijalne ekonomije na podsticanje raznovrsne i inkluzivne radne snage, kao i oblikovanje korporativne kulture koja je više socijalno odgovorna i održiva.
- Osnajivanje ciljane grupe da razume ključne aspekte društvenog uticaja i prepozna socijalne probleme u društvu i lokalnoj zajednici
- Definisanje veština i karakteristika koje se stiču kroz angažovanje u socijalnoj ekonomiji.

Sada kada ste stekli osnovna znanja o društvenoj / socijalnoj ekonomiji i primatu vrednosti nad profitom otkrijte ulogu i izazove sa kojima se socijalna ekonomija susreće u oblasti nejednakosti u sledećem modulu kursa:

IDITE NA MODUL 2

Saznajte više o projektu Bolje sarađujte! na našoj veb stranici

Dodatni resursi:

PROČITAJ/ISTRAŽI

+ SAZNAJ VIŠE

Socijalna ekonomija

+ SAZNAJ VIŠE

Novi obrazovni moduli o
socijalnoj i solidarnoj
ekonomiji

+ POSLUŠAJ

Potkast na temu
socijalne ekonomije